

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسندگان: گرت و رناته رویتز
فرستنده: طاهر باختری
۲۴ سپتمبر ۲۰۲۴

مستعمره کنگو

«جمهوری دموکراتیک کنگو» در واقع از سال ۱۹۶۱ یک کشور مستقل و از سال ۱۹۷۱ تا ۱۹۹۷ تحت نام «زئیر» شناخته می‌شد با این حال این کشور از پایان رژیم استعماری تاکنون توسط نخبگان اروپای غربی استثمار می‌شود. به کارگردانی پادشاه بلجیم، لئوپولد دوم، کنگو به یک تأمین کننده کائوچو (خونین) تبدیل شد. و امروز نیز کنگو به عنوان یک آزمایشگاه در فضای باز برای ویروس «Mpox» به خدمت گرفته می‌شود. قربانیان قابل پیش بینی جداسازی ویروس و تزریق ژن های آزمایشی را باید بار دیگر شهروندان محلی این کشور تأمین کنند. خلاف دوران استعمار، این بار مالیات دهندگان اتحادیه اروپا این صورت حساب را پرداخت خواهند کرد. این که تا چه حد حق تعیین مستقلانه سرنوشت کنگو ناچیز بود، تنها چند ماه پس از استقلال رسمی آن از قدرت استعماری بلجیم در ۳۰ جون ۱۹۶۰ آشکار شد. شش ماه بعد از استقلال اولین نخست وزیر منتخب و دموکراتیک این کشور، پاتریس لومومبا به قتل رسید، که به احتمال زیاد این کودتا توسط سرویس های مخفی غربی سازماندهی شده بود. از آن زمان، کنگو که از نظر مساحت دومین کشور بزرگ در قاره آفریقا است و ۱۰۰ میلیون نفر جمعیت دارد، هرگز امکان توسعه صلح آمیز نداشت. کشور در طول عمر خود همواره به شیوه ای استبدادی اداره شده است. سیاستمداران این کشور معمولاً به طور نابهنگام و ناگهانی می‌میرند. تنها جوزف موبوتو دیکتاتور، ۳۲ سال در قدرت ماند.

در این کشور جنگ بیشتر از صلح وجود داشته است. نسل کشی علیه هوتوها نیز این کشور را به سرفصل رسانه‌های بین‌المللی تبدیل کرد. با وجود ذخایر غنی مواد خام، کنگو یکی از فقیرترین کشورهای جهان است.

البته کنگو قبل از این که در سال ۱۸۸۵ به مستعمره بلجیم تنزل یابد، مدت‌ها بود که به یک «دولت شکست خورده» تبدیل شده بود، که با اولین تماس اروپایی، زمانی که پرتگالی‌ها در جست و جوی یک مسیر بحری به شبه قاره هند یک پست تجاری در دهانه رود کنگو ایجاد کردند آغاز شد. پادشاه وقت Nkuwu، که در سال ۱۴۹۱ به عنوان João I غسل تعمید گرفت همکاری کرد و در ازای آن کمک‌های نظامی دریافت نمود. پس از مرگ او، «موومبا» مسیحی به مدت ۳۷ سال دیگر به عنوان «دُم آفونسو اول» (?-۱۵۴۳) تابع اوامر پرتگال و پاپ باقی ماند. با این حال، امید او برای به رسمیت شناخته شدن حقوق متساوی با اروپایی‌ها محقق نگردید.

دم آفونسو اول خیلی دیر فهمید که در پشت نقاب مسیحیت ظاهراً خیرخواه، کشورش در حال تبدیل شدن به مرکز اصلی تجارت بردگان افریقائی است. در سال ۱۵۱۲، پرتگالی‌ها در ازای دریافت برده، عاج و مس، به او وعده ایجاد یک سیستم حقوقی، تأسیس ارتش و تعهد ارشاد دربار به آداب دربار پرتگال را دادند.

اعتراض آفونسو به خونریزی کشورش بی توجه ماند. پس از آن که سه پیکتی که برای اعتراض نزد پادشاه پرتگال و پاپ فرستاده بود بدون هیچ اثری در راه بین لیسبون و روم ناپدید شدند، در سال ۱۵۲۶ پرتگالی‌ها را از کشور اخراج کرد. با این حال، در این مرحله، کنگو مدت‌ها بود که به دلیل وابستگی به پرتگال، استقلال و حاکمیت خود را از دست داده بود.

برای دفع حمله خلق «جاگا»، ارتش پرتگال در سال ۱۵۶۹ به کمک فراخوانده شد. کنگو به یک کشور خراج گزار تبدیل شد و تعادل رسمی خود را به عنوان یک پادشاهی از دست داد. تجارت برده گسترش یافت و مناطق گسترده‌ای را خالی از سکنه کرد. تلاش برای باطل کردن معاهدات منعقد شده با پرتگال در سال ۱۶۶۵ و بازپس‌گیری تمام سرزمین‌های الحاق شده با شکست مواجه شد.

ارتش پرتگال ارتش کنگو را شکست داد، شاه را سر برید و کشور را به استان‌های جداگانه تقسیم کرد. پادشاهی کنگو که در آن زمان توسط دست‌نشانده‌های سیاسی اداره می‌شد، فقط روی کاغذ وجود داشت. از آن زمان، تجارت برده توانست بدون مزاحمت و به طور سیستماتیک توسط اروپایی‌ها، اعراب افریقائی و برخی از مردم افریقا گسترش پیدا کند. از آغاز قرن شانزدهم تا اواسط قرن نوزدهم، تقریباً پنج میلیون برده از سواحل کنگو به خارج انتقال یافت.

این وضعیت زمانی بود که پادشاه لئوپولد دوم در سپتامبر ۱۸۷۶ یک کنفرانس جغرافیائی در بروکسل برای کشف کنگو تشکیل داد. آنها وانمود کردند که می‌خواهند کمک کنند و انجمن بین‌المللی افریقا (IAG) را تأسیس کردند که قرار بود کارهای بشردوستانه و علمی را هماهنگ کند، اما در سال ۱۸۷۹ سهم بلجیم در IAG توسط انجمن بین‌المللی کنگو (IKG) جایگزین شد، که مرکز توجه آن بدون استثناء توسعه اقتصادی حوزه کنگو بود. حاکمان محلی به صورت قراردادی سرزمین‌های خود را به IKG واگذار کردند و ایجاد زیرساخت برای حمل و نقل کالا را ممکن ساختند. در سال ۱۸۸۵، قلمرو جمهوری دمکراتیک کنگو امروزی به IKG واگذار شد که تنها مالک آن اکنون لئوپولد دوم بود، یعنی کشور به اصطلاح آزاد کنگو به مالکیت خصوصی یک فرد واحد درآمد!

بیم آن می‌رود که «Mpox» تنها نمایانگر بخش جدیدی از قتل عام مردم این کشور باشد. پیش از این در دوران استعمار لئوپولد دوم، حدود نیمی از ۲۵ میلیون نفر از ساکنان کنگو بر اثر کار اجباری، بردگی، قتل و سوء تغذیه جان خود را از دست دادند.

جنگ دوم کنگو پس از سقوط موبوتو بخش‌های وسیعی از کشور را خالی از سکنه کرد. به رغم پیش‌بینی‌های صورت گرفته، تعداد قربانی‌های غیرمستقیم جنگ بیش از سه میلیون نفر بوده است. سومین جنگ کنگو به طور رسمی از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ به طول انجامید. از مارچ ۲۰۲۲ مجدداً جنگ بین شورشیان و ارتش رسمی کشور آغاز شده است. حداقل شش میلیون آواره داخلی در کشور تخمین زده می‌شود. نیمی از جمعیت با منابع غذایی ناکافی روبه روست. روز ۱۹ مه ۲۰۲۴ کودتای نافرجام دیگری رخ داد.

در کشوری که دائماً جنگ و سختی وجود دارد، بیماری‌های عفونی همه‌گیر قابل اجتناب نیست. قرار دادن این امر به عنوان مبنای یک وضعیت اضطراری جهانی نشان می‌دهد که اقدامات سازمان جهانی بهداشت مبتنی بر منافع مشخصی است.

برگرفته از: روزنامه چپ
۳ اگست ۲۰۲۴
تارنگاشت عدالت
۲۲ شهریور-سنبله ۱۴۰۳